

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Լուսինե Սահակյան

Երուսաղեմի Հայոց պատրիարքարանում պահվող «Տեղեկատու դիվանի»՝ Հայկական հարցի և Հայոց ցեղասպանության արխիվի պատմությունը և «Բովանդակությունը».....3

Արտաշես Շահնագարյան

Տավուշ բերդը.....33

Արման Եղիազարյան

Գագիկ Ա Բագրատունին և նրա տիտղոսները 43

Աշոտ Հայրունի

«Գերմանական արևելյան առաքելության» հիմնադրումը և նրա հայօգնության աշխատանքների սկզբնավորումը (գերմաներեն) 59

Անի Ոսկանյան

Աքսորյալ հայերի վերադարձը հետպատերազմյան Ադանայի նահանգ. բռնագրավյալ գույքերի խնդիրը.....82

Ռեզինա Գալուստյան

Հայ երեխաների բռնի տեղափոխումը Հայոց ցեղասպանության ընթացքում. ընտրություն, ոչնչացում, ձուլում 95

Վազգեն Հախոյան

Կարսի հայության կոտորածը 1920-1921 թթ. 109

Հրանուշ Սահակյան

Արցախյան հիմնախնդիրը, երկրաշարժը, հայերի հետապնդումները Թուրքիայում և Գերմանա-հայկական ընկերությունը (1988-1991 թթ.).....126

Ռուբեն Մելքոնյան

Հայաստանի ու Ադրբեջանի խնդիրները ԽՍՀՄ-ում (ըստ խորհրդահայ պաշտոնյաների հուշերի).....139

ՀՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Արման Նալբանդյան

Նորահայտ տապանագրեր Սանահնից.....161

Տիգրան Ալեքսանյան, Դիաննա Միրիջանյան

Գեղարքունիքի մարզի Ս. Վարդան հուշարձանները Վարդանանց սրբավայրերի ուսումնասիրության համատեքստում 178

ԼԵԶՎԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Վարդան Պետրոսյան

Հ.-Ե. կոկորդայինների տեսությունը և հին հայերենի խուլ շփական
Հ(Կ)-ի հնչարանական քննադրերը (ապաժամանակյա և
տարաժամանակյա հայեցակետեր) 189

Նարինե Դիլբարյան

«Յովհաննու Կաթողիկոսի Դրասխանակերտցույ պատմութիւն
Հայոց»-ի գրաբարյան դարձվածքների իմաստաբանությունը 209

Նարինե Ներսիսյան

Վահան Տերյանի «Մթնշաղի անուրջներ» շարքի ստեղծագործական
մշակումների լեզվաոճական քննություն 220

СОДЕРЖАНИЕ

ИСТОРИЯ

Лусине Саакян	
История и «Содержание» архива Армянского вопроса и Геноцида армян «Информационного бюро», хранящегося в Армянском патриархате Иерусалима.....	3
Арташес Шахназарян	
Крепость Тавуш.....	33
Арман Егиазарян	
Гагик I Багратид и его титулы	43
Ашот Айруни	
Основание н Немецкой восточной миссии и начало работ по помощи армянам (на немецком языке)	59
Ани Восканян	
Возвращение депортированных армян в послевоенную провинцию Адана: проблема конфискованного имущества.....	82
Регина Галустян	
Насильственная передача армянских детей во время Геноцида армян: отбор, уничтожение, ассимиляция	95
Вазген Ахоян	
Резня армян Карса в 1920-1921 гг.....	109
Грануш Саакян	
Арцахский вопрос, землетрясение, преследование армян в Турции и Немецко-армянское общество (1988-1991 гг.)	126
Рубен Мелконян	
Проблемы Армении и Азербайджана в СССР (на основе мемуаров советских армянских должностных лиц).....	139

АРХЕОЛОГИЯ

Арман Налбандян	
Новые надгробные надписи Санаина	161
Тигран Алексанян, Дианна Мириджанян	
Памятники Св. Вардана в Гегаркуникской области в контексте исследования святыниц Вардананца.....	178

ЯЗЫКОЗНАНИЕ

Вардан Петросян	
Теория и.-е. ларингалов и фонематические характеристики древнеармянского глухого фрикативного h (h) (ахронические и диахронические аспекты)	189
Нарине Дилбарян	
Семантика древнеармянских фразеологизмов «Истории Армении» католикоса Ованеса Драсханакертци	209
Нарине Нерсисян	
Семантико-стилистический анализ творческих обработок стихов Вагана Теряна из цикла «Грезы сумерек»	220

COTENTS

HISTORY

Lusine Sahakyan	
History and “Content” of the Armenian Question and Armenian Genocide Archive of the “Information Bureau”, Stored at the Armenian Patriarchate of Jerusalem	3
Artashes Shahnazaryan	
Tavush Fortress	33
Arman Yeghiazaryan	
Gagik I Bagratid and His Titles.....	43
Ashot Hayruni	
Establishment of the German Eastern Mission and Initiation of Armenian Relief Work (in German)	59
Ani Voskanyan	
The Return of Exiled Armenians to Post-War Adana Province: the Problem of Confiscated Property	82
Regina Galustyan	
Forced Transfer of Armenian Children during the Armenian Genocide: Selection, Destruction, Assimilation	95
Vazgen Hakhoyan	
Massacres of Armenians in Kars in 1920-1921	109
Hranush Sahakyan	
The Artsakh Problem, the Earthquake, Persecution of Armenians in Turkey and the German-Armenian Society (1988-1991).....	126
Ruben Melkonyan	
The Problems of Armenia and Azerbaijan in the Soviet Union (Based on the Memoirs of the Soviet Armenian Statesmen)	139

ARCHEOLOGY

Arman Nalbandyan	
Newly Discovered Epitaphs from Sanahin	161
Tigran Aleksanyan, Dianna Mirijanyan	
St. Vardan Monuments of Gegharkunik Province in the Context of Vardanants Sanctuaries	178

LINGUISTICS

Vardan Petrosyan	
The Theory of IE Laryngeal Sounds and Phonemic Characteristics of Old Armenian Voiceless Fricative (H) (Anachronistic and Diachronic Aspects).....	189
Narine Dilbaryan	
The Semantics of Old Armenian Phraseologisms in the “History of Armenia” by Hovhannes Catholicos Draskhanakertsy	209
Narine Nersisyan	
Linguistic-stylistic Study of the Creative Elaborations of Vahan Teryan’s “Twilight Dreams” Series	220

ՀԱՅԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՆԴԵՍ

1 (25)

Համ. ձևավորումը՝ Ա. Աղուզումցյանի
Կազմի ձևավորումը՝ Ա. Ստեփանյանի

Չափսը՝ 70x100 1/16:
Տպագրությունը՝ օֆսեթ: Թուղթը՝ օֆսեթ:
Տպաքանակը՝ 100:

ԵՊՀ հրատարակչություն, Երևան, Ալ. Մանուկյան 1
